

EJACUNABULE

RCHRŮ.V.

„Život bez bolesti nemá smysl.“¹

Arthur Schopenhauer

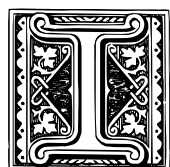
01. Smrt

eschlé tělo starého muže bezvládně leží na odřené dřevěné posteli. Jen tu a tam vyschlým tělem škusne smrtelná křeč. Kostelní umíráček zpívá svou litanii. Z pokoje pomalu mizí světelné paprsky a na tváři zkoušené bolestí se začíná objevovat neznatelný úsměv z očekávání nadcházející smrti. Do pokoje se plíží chlad. Přichází tichý host. Boží posel, jenž koná jeho vůli. Posledních několik zrnek písku v přesýpacích hodinách. Muž se dívá své vysvoboditelce do očí a jen velmi pozornému oku neunikne, že se mu z úst derou poslední slova. Je to přiznání hříchu, poslední vyznání, prosba o milost, či jen pouhé "sbohem" světu, který tolik nenáviděl a miloval zároveň? Poslední smrtelný záchvěv. Jak v tu chvíli zdá se smrt býti hmotná. Ze zmijí vlasy spletené. Z koutku úst vytéká zpěněná slina. Může se smrti dotknout. Oči hledící do prázdna skelnatí. Ne to ona se dotkla jeho. Jakmile její vůni vsál, dolní čelist poklesla. Tanec smrti. Dolní čelist uvadla, jak podsečena kosou. Sekáč – Jezdec – Stařena – Žebrák – Kostlivec - Nevěsta. Nepřišla, ale přiletěla. Krásná a bílá. Muž se zvedá, avšak tělo zůstává ležet. V tu chvíli na něj padá nebe. Smrt je vykoupením, neboť nás zbaví vědomí, v němž jsme snášeli tolik utrpení. Svíce pohasla.

~

02. Nanebevzetí, hřích a ďáblova flétna

zanedbatelná váha vyschlého starcova těla najednou mizí. Duše právě zemřelého starce omládla, cítí se silný. Zdravý. Plný života. Spravedliví byli proměněni, oděni nekonečným mládím a krásou. Milha kolem něj je milá a nasládlá, voní příjemnou vůní myrty. A dvě ohromné ruce berou duši do svých dlaní a zdvihají ji k nekonečným nebesům. Duše muže se nebojí. Těší se, neboť došla své spásy. Již bude v bezpečí. Nebe. Ráj.

Netušený rozměr. Celý život věřil. Pevně věřil. A teď ho má již na dosah. Vůně sílí. Bez jakéhokoliv důvodu cítí přítomnost dalších duší. Dalšíh rukou. Rukou andělů? Milha mizí.

Nekonečný prostor. Nezní žádné fanfáry, žádné hromové hlasy. Všude vládne neuvěřitelný klid. Klid Všehomíra.

„Tam poušť i suchopár se rozveselí, rozjásá se pustina a rozkveté kvítím.“

„Místo trní vyrosté cypřiš, místo plevelu vzejde myrta.“

„Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře,“ tak praví Pán.

(Izajáš 35,1; 55,13; 11,6.9)

Lidská neschopnost pojmout nebe znázorňuje odlišnost Božích myšlenek. Aniž by si to nebožtík-duše uvědomil, vznáší se ve volném prostoru bez jakéhokoliv pohybu. Před sebou a za sebou cítí duše. Duše zemřelých. Duše vyvolených. Vyvolených? Kolem proplul seraf.² Nejvyšší andělský kůr. Pohyb. Slabé cuknutí. A hned opět ten samý. Stejnoseměrný monotónně se opakující pohyb. Fronta, to slovo se zjevuje jako blesk z čistého nebe. Ale na co fronta? Přijetí do ráje. Ne, vždyť on celý

život věřil. Toto je jistě poslední soud. Čeká ho snad očistec? A on tam kde jsou ti, jenž jsou mu tak odporní, jenž jsou pyšní, závistivý, hněvivý, duševně lenivý, lakomci, nestřídmí, smilníci. Mužova mysl. Mysl duše začíná panikařit. Proč? Vždyť on nikdy nic ...

Ne to snad nemůže být pravda. Nikdo o tom nevěděl. Jen on. A ona nikdy nepromluvila. Nemohla. Vždyť nevěděla. Za svůj hřích již přece na zemi zaplatil. Odčinil ho. Denně se omlouval bohu. Denně na to vzpomínal. Litoval? Omlouval se jí? Ano! Ano? Když zemřela plakal. Tolik ji miloval. Tolik chtěl zemřít s ní. Byl ochoten zemřít za ní. Miloval ji žářem života, miloval ji celou silou své přece tak slabé lásky, miloval ji čistotou, které nepřipouštěla nic špatného. Ale vždyť tady nejde o ní, nemůže! Chce být s ní. Není hříšník. Svůj prohřešek odčinil. On nemůže být vyhoštěn z ráje. On věřil. Věří. A on teď vše teď vidí jakoby napsané ohnivým písmem. Všichni si uvědomí každý hřích, kterého se kdy dopustili. U posledního soudu. Vyskytujeme se jenom jako konec utrpení? Je naše nejvyšší blaho stav bezbolestný? Všechno život je v podstatě strast, utrpení.

~

Černý valach sebou zběsile zmítá v blátivé kaši pobízen zvukem práskajícího biče. Promoklý vozka švihá bičem již bez rozmyslu a mdle, bez toho, že by očekával, či hřebec vstane a vytáhne zapadlý kočár. Ohnul se a z pod kozlíku vytáhl keramickou láhev s pálenkou a zhluboka si přihnul. Ve chvíli kdy se zablesklo se otevřela dvířka kočáru a na rozbahněnou zem seskočila malá postava. Několik uklouznutí a tělo mizí v příkopu kraje cesty. Za ní pomalu vylézá rozložitá temná postava pláští a přemisťuje se vedle kočího na kozlík. Bere mu láhev, chytá ji za hrdlo. Úder hromu a temná postava zkopává bezvládné vozkovo tělo na zem.

„Hyjé ty dementní herko, “ vzduch prořezávají ostré rány biče. Blesk, a nová várka ran se snáší na hřbet ubohého koně.

„Hni se ty hajtro!“

Bolest nutí koně vstát. Snaží se jí vyhnout, utéct před ní. Vůz se dává do pohybu. Pomalu, ale přece. Za stále častějšího blýskání se ztrácí spřežení na úzké cestě v temnotě nočního lesa. Nehluboké stopy kol zvolna zaplavuje dešťová voda. Ozářená obloha se na chvíli dívá do bílé tváře se strnulým pohledem, které ze spánku stéká tmavý proužek krve. Muž je mrtev. Kolem hlavy zakrvácené keramické střepey jako svatozář. Zanedlouho se z příkopu pomalu vysouvá bledá promoklá ruka s malými zmrzlými prstíky a do pěstičky svírá zetlelé listí smíchané se špinavou hlinou. Šumění deště a burácení hromů na chvíli tichne před novým zvukem. Dětský pláč. Dívčí vzlykot. O kus dál rodí vlčice svá první mláďata. V hloubi lesa zásah blesku právě púlí starý dub. V tu samou chvíli vjíždí temný vůz do dvora polorozpadlého panství. Muž seskakující z kozlíku láme holí vaz přibíhajícímu psovi. Vlčice v bolestech umírá a nechává světu dvě zdravá vlčata, jenž do týdne pojdou hlady. Ze starého dubu je jen ohořelý rozeklaný pařez.

~

Tíha černého svědomí halí lehkost jeho duše. Duše ostatních se ztrácejí nad ním. Tam kde by se dala tušit zem je temná mlha. A již na první pohled není tak klidná. Slyší zlověstné volání které - jak se mu zdá - přitahuje jeho nevinnost do

svých osidel. Volání se znovu opakuje. Zdá se, že o něco hlasitěji. Je to jak varování. Bože můj pomoz. Je to jako výsměch. Pád se začíná zrychlovat. Skylla bolesti³ zuřivě útočí na narušitele, řvoucí jak smečka rozrušených psů. A hlubina temnoty se otevírá. Charybda dlouhé chvíle⁴ nasává již po několikáté vlny hříšníků. Ach můj Bože ne!

~

03. Vyhoštění

íha tak neodkladná táhne jeho znejistěnou duši dolů. Tak se zrychlí pád. Snaží se té zátěže zbavit. Ale jakmile se jeden prohřešek snaží odhodit, jako zázrakem se vrací a zdá se, že je o něco těžší. Teď ví, že hřeší. Proklíná boha. Vždyť mu tak věřil. Vše mu obětoval. Vzdává se víry a kdyby mohl, plakal by. Plakal by nad sebou, nad svou ubohostí, nad svou nemohoucností, nad svou neomluvitelnou chybou. Chybou, že věřil. Jestliže nejsou lidskému rozumu dostupná nebesa, nejsou mu dostupné ani Boží cesty a záměry. Bude teď trpět? Podstatou utrpení je vzdálenost od Boha, který je nejvyšším dobrem. Proč by měl trpět? Vždyť se od Boha právě odvrátil.

Temná mlha se pod ním zuřivě rozráží. Cítí spáleninu. Avšak ne takovou jak mu vždy na semináři vtloukali do hlavy. Ne, nebyla to síra. Ne, nebyl to puch spálených lidských těl, škvařících se na ohni pekelném. Toto je smrad pálicí se duše. Jeho duše. Pálící se nekontrolovatelným zběsilým pádem. Chce se mu křičet. A čím více jeho chuť vykřičet tu nespravedlivost roste, tím víc je bolest pálené duše nesnesitelnější. Nenávidí. Ví to a cítí to. Toto je smrad nenávisti. Smrad nenávisti k Bohu. Nenávisti tak strašné, že kdyby mohl okamžitě by zvracel. On kněz.

~

„Jak to, že jsi ji tam nechal?“ zlobně promlouvá muž ke svému obrazu v bohatě zdobeném rámu zrcadla.

„ODPOVĚZ!“ zaburácí jedovatý hlas takovou razancí, že mu zrcadlo vybuchuje do obličeje. Muž se pomalu otáčí – smetáváje z oděvu zbytky střepů – k postavě stojící na druhé straně poloprázdného vlhkého pokoje.

„Ten spratek vyskočil sám,“ pevně odpovídá zahalená postava muže „vyskočila z vozu a zmizela v lese.“

„Jistě,“ druhý muž usedá ke stolu a z karafy si nalévá do poháru rudou lepkavou tekutinu „ostatně vozka ti to dosvědčí, že?“ nečeká na odpověď a hlasitě bouchne pěstí do stolu.

„BĚŽ!“ a rukou určuje zakuklenci směr.

„Táhni a bez ní se nevracej!“ pozvedá sklenici k ústům a lačně hltá. Z koutků nateklých rtů vytékají úzké pramínky červeně. Do již zavírajících se dveří však ještě zakřičí.

„Chci ji tady za každou cenu, živou či mrtvou!“ a je si jistý, že odcházející slova slyšel. Hřbetem ruky stírá tekutinu z koutku úst a zírání na zavřená křídla dveří. Pak zvolna vytahuje střep zabodnutý ve tváři. Těžká rudá kapka dopadá na jinak téměř prázdný stůl.

~

Pád se zastavil. Nečekaně a znenadání. Je toto snad předpeklí a v něm bude dlít on se všemi těmi, jenž jsou nepokřtění, smyslní, obžerní, lakomci a marnotratníci, kacíři a nevěrci, násilníci, závistivci a podvodníci, zrádci? Má neskutečný strach. Nenávist a strach. Cítí bolest. Ovládá ho strach. Obavy. Strach. Bude trpět? Už nikdy nenavštíví devět sfér ráje. Už nikdy neuvidí Empyreum⁵. Ne, nečeká ho Boží království.

~

04. Předpeklí, vhození do jámy pekel

ěco se blíží. Ano cítí to. Vnímá přítomnost neskutečné hromady duší. Skřípavé zvuky tisíců otvíraných dveří. Tma je tu tak neskutečná tak nepředstavitelná, a přesto stařec ví. Je tu přeplněno. Je to tu jiné než nahoře. Teď si muž-duše teprve uvědomuje tu nabubřelou okázalost a pořádek z kterého byl tak nespravedlivě vyhozen. Ale je si jist zda jsou to jeho vlastní myšlenky? A jako ohromná armáda se hromady duší jakoby na povel začínají sunout k ohromnému vířícímu portálu. Čím více se blíží k zářivému kolu tím jasněji muž rozeznává těla ostatních. Jsou nahá a povětšinou stárím svráštělá. Začíná cítit tíhu svého vlastního těla. Ano je to tak, tento žleb jim vrací jejich původní hříšná těla v takovém stavu v jakém ho opustili. Spravedliví byli proměněni, oděni nekonečným mládím a krásou. Bezbožní však ponosou stopy nemocí a smrti. Někteří jdou jako ovce, nevýrazné obličej, někteří tvář zbičovanou duševním utrpením z kterého si mysleli, že už konečně unikly. Jsou tu i bezhlaví, utopení, rozkuchaní, nekompletní, napůl roztrhaní či ohlodaní. Ti co mohou pláčou, křičí, či prosí o odpuštění. Vládce vesmíru přibíjený na kříž, nadutí kněží a vrískající lůza posmívající se jeho smrtelnému zápasu, nadpřirozená tma, zemětřesení, pukající skály, otevřené hroby provázející okamžik, kdy Vykupitel světa dokonal svůj život. Hluk davu je hypnotický. Většina jich jde však naprosto klidně, beze strachu, v údivu. Tichý Trpítel kráčející cestou na Golgotu.⁶ Ti co za živa nevěřili jsou překvapení, že opravdu něco takového existuje. Ti co věřili, jsou překvapeni ze zcela jiných pohnutek. Zvuk zpěvu motorových pil. Bezbožní nedostanou odplatu na zemi. Zatímco zemi zachvátí ničivý oheň již nebude těch, jenž by byli vykoupeni a bezpečně se ukryli ve Svaté zemi. Všichni totiž budou dlít zde. Lidská neschopnost pojmut podsvětí znázorňuje bezbřehost Belzebubových myšlenek.

Dav je vtlačěn do vířící brány. Za branou na starce padne veškerý strach jaký si kdy dokázal představit avšak je unesený tou bez hraniční komnatou jenž se před ním rozprostírá. Tam mezi masou lidských těl a jejich torzy, procházejí desetimetrový obři, a boří kopyta do lidské kaše. Tu a tam hrábne pekelný anděl pařátem do masitého moře a nabranou hromadu lidských nebožtíků hází do sběrného pytle, který má přehozen přes rameno. Démon který je nejbližší otáčí ohromnou hlavu s rohy a dívá se směrem kterým vešel stařec. Dívá se na něj. Jeho oči žhnou. A stařec se usměje. Je dokonáno. Z utrpení není vykoupení.

Zvony pekelné. Hluk sílí. Nekončící bušení. Kladivo dopadající na kovadlinu. Tisíce démonických kovářů. Stařec nedokáže pozvednou své slabé ruce k uším, z nichž mu důsledkem hrozného hluku začíná vytékat krev. Snaží se vyprostit ubohé

kůží potažené kosti, z masy jenž se na něj ze všech stran tlačí. Pohne hlavou a vidí jak se na něj nabaluje hromada nádherných nahých ženských těl. Připadá mu, že je obklopen cherubíny⁷. Druhý andělský kůr – ihned si vzpomíná - a mužovu duši zaplavuje blaženost, že vidí ty ideálně krásné a dokonalé bytosti. Jeho hnusné staré a nemohoucí tělo z nesmyslné představy probírá ohromná rána. Zjišťuje, že pokoušejíc se zvednout ruce, zabořil jednu z nich do otevřeného bachoru slizkého tučného muže. Teplost mužových střev vyprovokovává jeho vlastní a stařec zvrací. Zvrací na sebe a na těla kolem sebe. Kolem se ze zvratků šíří mrtvolný puch. On kněz.

~

„Když v lesích já hledala úkryt,
satyři⁸ bujně toužili po mně, smečka nevázaná,
i Faunus⁹ sám, jenž rohatou hlavu má,
chvojím ověncenou na pláních širých,
kde Ída¹⁰ se do výšin zvedá.“

Publius Ovidius Naso – Listy Heroin¹¹ – Oinóné Paridovi

Zmatená a ztracená. Promáčený plášť již dávno vzdal svoji původní úlohu. Pramínky vlhkých vlasů ji zplihle lemují tvář. Chvilku stojí na místě kde ji opustil kočár, ale pak se vydává směrem kde ještě před chvilkou viděla jakési světlo. Skoro to vypadalo, že tam hoří obloha. Ty stromy všude kolem jsou tak obrovské. Natahují své pařáty aby se jí zmocnily. Natahují své větve aby si vzali to malé bezbranné stvoření. Děvčátko má pevně skousnuté rty. Marně se snaží v temnotě lesa rozkoukat světlu přivyklým očím. Tu zahlédne ohromný nelidský stín kterak se nad ní naklání. Tu se jí srdce zastaví strachem když vyplaší na větvi spícího ptáka, který poplašeně zakřičí a mocným mávnutím křídel zmizí v temnotě. Temný les je mocný našeptávač. Temný les dokáže ovládat. Les je ochránce svých němých nájemníků. Dívka prochází kolem rozeklaného dubu z kterého se kouří. O kousek dál v dutině starého pařezu čekají dvě čerstvě narozená vlčata na smrt.

~

Najednou cítí, že ztrácí pod nohama pevnou zem a stejně tak jako všichni kolem něj se propadá do ohromné jámy. Vodopád tisíců končetin. Stávají se součástí toho ohromného křičícího jezera. Je zde ještě mnohem těsněji než nahoře. Chvilku na to se začínají zvedat vlny z lidských těl a celým prostorem se nese zlověstné chvění. To jeden z démonů se rozeběhl k nové várce hříšníků. Nabírá pařátem a stařec se s hromadou dalších duší ocitá ve vaku. Ve sběrném pytli je neskutečné vedro. Zada sluhy pekla žhnou vše spalujícím žářem. Démon stále přihazuje další a další těla. Stařec je ze všech stran zasypán hříšnými těly. Puch je nepředstavitelný. Opět zvrací. Síla okamžiku ho nutí dávit z neochotných úst. On obrácený.

~

05. Oheň pekla a tunel přízraků

už již netuší kolik času strávil v těsném vaku, namačkán mezi ostatní odsouzené, mezi ostatní mrtvé. Nepočítá kolikrát již zvracel. Nic ho nezajímá, neděsí se toho co ho čeká. Nemá čeho by se bál, neb neví co by měl očekávat. Nasrat na boha. Plivnout na všechno a na všechny. Vykřičet jim do obličejů krutou pravdu. Všechno je pryč. Vy kurvy. Vy kurvy! Vy kurvy. Slyšíte? Vy kurvy!! Slyšíte! Vy kurvy! Když už ani po smrti člověka nečeká klid kdy tedy? Co měl dělat aby se vyhnul tomuto ponížení mysli? Ponížení duše? Teď po smrti, tráví čas v otázkách na zádech jenž spalují více než pece krematoria. Ale tam nic nekončí.

Obr hází pytel na zem a rána se nese ohromnou kryptou spolu se zlověstným zamručením. Z ohromných úst vylétá ohnivý plivanec. Řev beroucí dech plní ohromnou místnost. Zplozenec pekla bere pohozený vak do krvavých pařátů a sype obsah do sběrného trychtýře. Lidská těla jako plody hrachu se kutálejí ke středu trychtýře a propadávají kamsi do temnoty.

Muž cítí, že jeho tělo opět prodělává změnu. Propadá se úzkým ústím trychtýře kamsi do nicoty. Tělo naráží o hladké stěny. Zběsilí pád. Únik před sebou. Tělo jako list stromů opadávajících na podzim naráží na kamenné stěny pekelné studny avšak ani sebevětší rána muže nebolí. Necítí vůbec nic. Jen jeho tělo během pádu mládne. Staří jakoby ten pád pomalu odvál. Je mu třicet tři let. Ví to naprosto přesně. Věk Kristovy smrti. Všem kteří zde trpí je třicet tři let. I to ví naprosto přesně. Zjištění zastavuje pád a muž dopadá na dopravní pás jenž jeho nehybné tělo odváží jako čerstvě vytvořený výrobek. Do temnoty. Jen tu a tam se objeví pařáty kontrolorů výroby a odstraňují vadné kusy. Továrna na duše. Mechanizované peklo. Dopravní pás plný Ježíšů. Padá do sběrného vagónu na hromadu lidských těl a je zasypáván hromadou další. Těl stále přibývá a odprýskaný vagón se konečně zaplňuje až po okraj. Obrovský přepravník se dává do pohybu. Po chvíli se zaráží a zastavuje. Ozývá se zvuk zavírajících se vrat. Ovzduší se naplňuje neznámým plynem. Ač obalen lidským odpadem pocituje strašlivý chlad kombinovaný smradem kyanovodíku¹². Pomalu upadá v zapomnění. Usíná. Zplynován.

~

Chřípí se namáhavě chvěje, pěna ze splavených nozder koně padá na rozbahněnou zem. Hnal koně až k úmoru a modlil se aby našel mrtvé tělo děvčátka tam kde ho zanechal. Přestalo pršet. Všechny stopy které by měl zanechat dávno zmizeli. Temný les skryje jakoukoliv stopu narušitele. Bolestná představa samoty. Mlha zahaluje známá místa. Zde? Hromádka zakrvácených ohlodaných kostí svítí do ticha. Měsíc vychází zpoza mraků a zakuklenec marně hledá místo kde zanechal děvčátko. Zranitelnost kmenu. Míza jenž není ničím jiným než pláčem. Strom který přes bolest není schopen vykřičet do tichého společenství. Muž bouchá koně do slabin a vzdává se tak posledního spojení s lidským světem. Kuň splašeně utíká zpět. Po malém tělíčku zůstalo v bahně jen málo. Stejně jako ohař postava nasává vlhký vzduch. Chřípí zakuklence plní vůně spáleného dřeva a čerstvé krve.

~

Zkroucen do prenatalní polohy je uvězněn v dlouhém tunelu vedoucím kamsi do neznáma. Leží a je obalen podivnou slizkou hmotou. Protrhává pružný

kokon a nasává vzduch. Vůně jenž se rozprostírá zde, je naprosto odlišná od všech těch předchozích které již cítil. Ne to není myrta. To není ani smrad jeho spalované duše. Ne, není to škvařící se lidská kůže, nebo neskutečný zápach hořících vlasů či nehtů. Není to ani pach zvratků. Toto je vůně. Odér ženy, aroma vášně. Esence touhy. Všechna slast je zdánlivá, klam, chiméra-libost není nic pozitivního. Stěny tunelu jsou vlhké. Celé to prostředí mu přijde nadpozemsky organické. Intuitivně se vydává směrem odkud cítí světlo. Pokrčen, pomalu postupuje zvolna se rozšiřujícím tunelem. Co chvíli se mu podkluzují nohy a on padá do vrstvy slizu.

„...be. ...ube. ..kube!“ muž se zastaví a zaposlouchá, zaslechl snad jak někdo volá jeho hříšné pozemské jméno? Ne, to nemůže být pravda. Začíná již z těch všech událostí blouznit. Za tu dobu co je tady, nezaslechl jediného srozumitelného slova. Jen agonický křik, bolestné řvaní a uši rvoucí rány. Ani neví jak dlouho už to všechno trvá.

„akube. Jakube. Jakube!“ ozývá již mnohem zřetelněji a není pochyb o tom, že prostor vyplňuje čísi hlas jeho jménem. V té chvíli se před ním zjevuje žebřík stoupající až k nebesům a po něm sestupují a vystupují poslové Boží. Muž nabírá plné hrsti teplého slizu a hází je po andělských postavách. Přelud pozvolna mizí. Muž stačí ještě zahlédnout otáčející se hlavy a jejich smutné oči. Plive na rozplývající se mlhovinu.

„Jakube,“ ach, ten známý a milý hlas. „Jakube, pojď za mnou,“ a on se rozbíhá za siluetou postavy. Ženě vypadávají z prázdných očních důlků stovky moučných červů a smích z kterého mrazí se rozlévá po stěnách. Úzký prostor se zaplňuje uřezanými rybími hlavami. Věděla jak nenáviděl pokrmy z ryb.

„Ctnosti a nepravosti jsou již každému vrozeny,“ slyší vzdalující se volání své pozemské ženy.

„Člověk se nemění jak jednou jednal, bude jednat vždycky za stejných okolností!“ Lapá po dechu a opírá se o oltář svého kostela. Rozhlíží se kolem. Ano poznává ho, je to on. Tolik let zde strávil. Tolik mší odsloužil. Zde toho tolik věnoval bohu. Lapá po dechu. Zvrací z toho rybího puchu. Zvrací na čisté dlaždice s motivy svatých. Zvrací a směje se. Jako ve snách pak hledí na bílou perskou kočku sedící na oltáři, která na něj svou malou tlamou neuzpůsobenou k mluvení promlouvá.

„Čistota, pokoj a soulad nebe by pro tebe byly hrozným mučením. Tvá krev vždy sálala plamenem nenávnosti. Sebeukájení. Sám sebe jsi týral nesmyslným psychickým utrpením jen abys tím sám sobě omlouval, že trápíš své blízké. Tvé námitky v rámci Božího milosrdenství a spravedlnosti nyní umlknou. Obvinění, které se snažíš vznést proti ostatním, dopadnou v plné míře především na tebe samého.“

Fascinován tím zvláštním pohybem kočičích úst padá do krvavé řeky pod tíhou svých hříchů. Prudký proud s ním zmítá mezi balvany jejichž hrany jsou ostré jak břitvy. Jak lodička z papíru je vrhán z jednoho břehu na druhý a každý náraz z něj rve kusy kůže, svalstva, láme mu kosti. Spadlý list ze stromu lidskosti. Zběsilý proud se uklidňuje. Po březích stojí postavy lidí. Herodes,¹³ - který nechal vyvraždit nevinné betlémské děti - slabý duchem, posmívající se děti, kněží, představitelé lidu, dav. Jeho rozlámané tělo připlouvá do temné zátoky. Proud vyvrhává odpad

lidskosti ze svých útrob na kamenný břeh posetý tisícem střepů. Drásá si ruce jak se pokouší vstát a tu se před ním zjevuje mramorový trůn.

Nad trůnem se zjevuje obrácený kříž a jako v panoramatu se objeví výjevy Adamova pokušení i pádu a všechna dějství plánu vykoupení. Narození Spasitele v prostých poměrech, jeho dětství a mládí v chudobě a neposlušnosti, jeho křest v Jordáně, púst a pokoření na poušti, jeho veřejná činnost, při níž lidem představoval, že je nesmyslné jít za někým jako ovce, že je ponižující nechávat si vtoukat do hlavy cizí názory, nechat si vymývat mozek tím co je pro společnost nejlepší, dny naplněné nekončícími orgiemi, noci plné depresí a bdění o samotě v horách, intriky závisti, nenávisti a zloby, kterými odplácel za dobrodiní, strašný a tajemný duševní zápas v Getsemanské zahradě pod tíhou hříchů celého světa, zrada, kterou byl vydán do rukou nenávislného davu, úděsné události oné noci hrůzy - vězeň nekladoucí odpor, opuštěný nejmilovanějšími, hrubě vlečený ulicemi Jeruzaléma, vedený za jánotu davu před samozvaného vladaře, před soudem v paláci velekněze, v soudní síni Piláta Ponského,¹⁴ před zbabělým a krutým Herodem Antipasem,¹⁵ zesměšňovaný, urážený, mučený a odsouzený na smrt - všechno tak živě zobrazeno. Temná cela odsouzeného. Pomalu padající dřevěná stolička. Nohy zmítající se ve vzduchu. Neuměle vytvořená smyčka z hrubého provazu. Ježíšova sebevražda. Jidáš.

Ale co to má co do činění s ním? Pomalu na něj dopadá tíha prozření. Vždyť to byla jeho vlastní sebevražda. Nebylo žádné seschlé tělo starého muže bezvládně ležící na odřené dřevěné posteli. Tím vyschlým tělem škubala smrtelná křeč, dostavila se však díky nedostatku kyslíku. To on visel v tom pokoji. V té podivné bílé měkké cele. Odsouzený? Chycený? Ale proč?

~

06.Lhářovo peklo

olem muže se zjevuje zaplněný hostinec. Slyší hlasy z vedlejších stolů.

„Jakube?“ podívá se po hlase.

„Je ti něco?“ tvář téměř známá.

„Co je?“ ptá se zemdlele ženy. Šenkýřka pokládá na dubový stůl další korbel.

„Jsi bílej jak stěna.“

„Ne, nic, to je dobrý.“ odpovídá, slyší hlas, ale neví zda je to hlas jeho vlastní.

„Jakube? Jakube!“ hlas stejně tak jako místnost plná lidských ostatků se ztrácí tak rychle jak se zjevila.

Anděl pozdravil ještě jednou Jidáše a řekl : „Příteli, slyš. Že jsem tě nepozval, má svůj důvod v tom, že jsi vědoucí. A nechtěl jsem tě také připravit o příležitost – konat dobro ze sebe sama. Jednal jsi správně a proto také máš prožít radost, co znamená: Milován (milovaný) být.“

Jidáš (Zjevení páně) Max Seltman ve Werdau v letech 1941 – 1942

Všude kolem hlasy. Jak? Co? Proč? Hromada mrtvol odvážená na skládku. Hromada duší určená k zavrnutí. Smrt. Smrad. Sranda. Šílenost. Podivné do mlhy se ztrácející postavy na hranici vědomí.

„Zapalme hranici vědění!“ řekne jedna ta postava.

„Vraťme člověka sobě samému!“ navrhně jiná.

„Vzdejme hold osám souměrnosti!¹⁶“ zazní naposledy zvláštní hesla do podivného ticha, jenž vždy oznamuje něco přicházejícího. Brána mrazícího boxu se skřípotem domáhá pozornosti. Požehnání absurdity. Kde to jsem?

Chlad stěn nedělá probuzenému tělu dobře. Ohlodaná těla obklopují smrtelnost. Povadlá těla. Sluha svobody plačící moč do studny omezenosti. Zvadlá pýcha. Ukruťnost knížete reality nad hranicí bolesti. Vláčná kůže. Situace jenž se exekují jen jednou za život. Slizká touha. Vůně květin a následná jarní nevolnost. Porodní bolesti. Pach trhané kůže. Svádět nebo svatozář - není to to samé? Chuť lepkavé touhy. Vlčice rodící nový život. Krematorium. Negace. Starý strom hořící a křičící bolestí. Nihilismus. Život a smrt. Nesnášenlivost. Království rozervaných duší.

~

Dívka se klepe přikšírovaná na nemocničním lůžku. Vypolstrovaná místnost. Prorezavělý kbelík odnášený z rohu pokoje. Sanitární pohled lékaře. Bílý strop tak vzdálený, nedosažitelný. Tak daleko. Ruce volající do prázdna. Vy zasrani. Sirky. Krabička. Bílá stěna. Tam kde svěrací kazajka je posledním útočištěm. Zřízenci. Nesnáším vás. Všechno. Nenávist bortící hranice slabosti. Za kolik a proč? Jedna noc. Ten malý soběstačný do sebe uzavřený svět. Jeden akt. Leží tak zranitelná. Život vymezený do sice úzkých, ale hladkých kolejí. Sama a ztracená. Život jenž plyne v tiché rovnováze. Samotná. Šílený smích rušící klid utišených. Vystrašená a samotná. Hlasy. Všude kolem hlasy. Vítr co děsí. Hlasy uvnitř hlavy. Vítr co pláče. Hlasy za zdmi měkkého vězení. Vítr jenž straší. Hlas blikající v olejové lampě schované za hradbou pletiva. Vítr co prosí.

~

Zakuklencovi těžké boty se boří do rozblácené půdy temného lesa. Prudký vítr zmítá jeho promočeným pláštěm, chlad se snaží najít skulinku a potrápiti lidské tělo. Což postavě evidentně nevádí. Má totiž úplně jiné starosti. Po dívce totiž nebylo ani stopy. Nesmí zklamat svého mistra. NESMÍ. Nebo hlavně to nesmí vypadat, že to bylo ex proposito.¹⁷ NE! Už jen ta představa, že by zklamal byla naprosto nepřijatelná.

„Shoříš v pekle!“ vyhrožuje temný les.

„Pro mne není žádné peklo.“ vysmívá se podvědomí zakuklencovo samo sobě.

A postava spěchá rychlými kroky lesem a připadá mu to podivuhodné, teď vidí postavy, duchy podobné sobě a jako běžící oheň proniká napřed zpráva: Jidáš, zrádce přináší zkázu. Shromažďují se stále víc a více a teď musí jít uprostřed množství duchů, kteří ho zvědavě pozorují, ale za ním se ulice uzavírá a všichni jdou nyní s ním. Je jich stále víc a víc. A zakuklenec nemá tušení o svém přívěsku. Zrádce, proklatec – vrhá se mu vstříc, ale on jde svou cestou. Ale přívrženci jsou klidní a

někteří srdnatí uchopují křiklouny, vyhánějí je a požadují klid. Nyní se odvíjí, rozpřádá spor. Muž se obrací, leká se a s bází se stahuje do svého srdce. Ale hned se modlí ve všem klidu a je mu jako by slyšel palčivý hlas Mistra:

„Ukonči své dílo, nedej se ničím zdržovat. AMEN.“

„Shoříš v pekle!“ vyhrožuje temný les.

„Pro mne není žádné peklo.“ křičí zakuklenec do vlhké země.

~

Lékař prošel kolem velkého nástěnného obrazu italské Valencie¹⁸ visícího na vlhké stěně ve vstupní hale. Stále mu ještě v hlavě zůstával obraz hromady spálených mrtvol a ten všudypřítomný pach. Dveřmi vlevo pak prošel do levého – horšího křídla tohoto ústavu. Nejšokující ovšem bylo – uvědomil si když se mu vrátila ranní zkušenost - že když procházel kolem domu se zatlučenými okenicemi a dveřmi, který pomalu stravovalo to jediné co na mor platilo – oheň, z domu se stále ozýval pláč a křik – ještě nebyli všichni mrtví. Toho roku¹⁹ město zasáhla další rána černé smrti.²⁰ Dny velké smrti, velkého umírání. Bezzubá uslintaná stařena hrající si s klubíčkem vlny na něj zaútočila naprosto nečekaně. Instinktivně se jednou rukou snažil ochránit obličej a druhou se snažil odstrčit stařenu. Během chvilky sice přiběhli zřízenci a stařenu odvěkli kamsi hlouběji do útrob tohoto mikrokosmu šílenství. I tak si stejně nahlas ulevil.

„Do okovů!“²¹ rozkázal, rozhlédl se zběžně kolem, okem přelétl pár těch nejtěžších případů, vyslechl pár nesrozumitelných výkřiků nevole a vydal se k případu, který ho ostatně zajímal nejvíc. Vrátil se tedy do vstupní haly, ale tentokrát se dal dveřmi napravo. Bylo zde cítit vykuřování jalovcem.²²

„...nejsmrtelnější nemoci, mor a zděděná nemoc vznikají z otráveného povětří, jímž se člověk pošpiní a nakazí. Takové znečištěné, nezdravé a jedovaté povětří jest mnohým způsobem změnití nebo napravití a toho je možno dosíci vonnými látkami.“

spis lékaře Ryffa z roku 1544:

Dnes se rozhodl, že ji nechá vyvézt na kolečkovém křesle na balkón. Jak je to již vlastně dlouho co je tady? Již to bude několik let, co ji našli prochládlou - téměř na hranici smrti, ležet na prahu ústavu. Od té doby nejeví známky jakéhokoliv kontaktu s realitou. Opravdu zajímavý případ. Agnus dei²³. Téměř jako s jedinou také bylo nakládáno jako s opravdu nemocným člověkem a ne jako s těmi všemi odpornými zběsilci.²⁴

¹ Arthur Schopenhauer (22.2. 1788 – 21.8. 1860) byl významný německý filosof 19. století. Byl hlasatelem pesimistické filosofie a ač zůstal za svého života téměř neznámý, svým přesvědčením o iracionálním základě světa výrazně ovlivnil mnoho pozdějších myslitelů, mj. Friedricha Nietzsche. - Vůle je nekonečná, naplnění omezené. Z každé uspokojené žádosti ihned roste nová. Sotva pomine jedna bolest..., přichází nové zlo. Bolest je vlastní realitou života. Slast a štěstí, to je pouze něco negativního, totiž nepřítomnost bolesti.

² .. seraf .. (hebr. שֵׂרָפִים, pl. שֵׂרָפִים serafim) je jedním z řádů nebeských bytostí, o nichž se zmiňuje Starý zákon, konkrétně kniha Izajášova. Přes představy pozdního židovství se ze serafů stal v křesťanství jeden z řádů andělů tzv. Kúrů.)

³ Skylla bolesti .. (podle Homérovy Odyssey v moři trčí dvě příkré skály, v té vyšší sídlí Skylla {původně, podle Stésichora, prý krásná královna kterou miloval Zeus} obluda s pronikavým psím hlasem, s 12 předními nohama a šesti dlouhými krky, na každém hrozná hlava s trojí řadou zubů; pouze přední část z jeskyně vyčnívá. Tak ohrožuje tvory mořské i lodi lidské.)

⁴ .. Charybda dlouhé chvíle .. (vířivá tůň mořská – sídlí v skále nižší, na niž je divoký fikový strom a pod ním děsný vír mořský. Tříkrát denně s ohromným rachotem do sebe vtahuje mořské vlny a zase je chrlí. Mezi těmito skálami proplul Odysseus.)

⁵ .. Empyreum .. (nejvyšší poznání nebeské, ve starověku se věřilo, že jde o čistý oheň či světlo, příbytek Boha a andělů; ráj.)

⁶ .. Golgotu. (Golgotha - z řeckého galgoth - lebka, místo kde byl ukřižován Spasitel, nachází se uvnitř hradeb jenž obklopovaly Jerusaleem ve směru sev.-záp. Jméno získalo podle podoby lebky, avšak podle mnohých zde bývalo popraviště, podle legendy orientu je zde pohřbena lebka Adamova.)

⁷ .. cherubíny. (Cherub (hebr. כְּרוּבִים Keruv; pl. כְּרוּבִים Keruvim, odtud řecká zkomolenina a následně nesprávné pojmenování cherubín) je druhem nebeské bytosti, andělů, o nichž se zmiňuje Starý zákon a Zjevení svatého Jana.)

⁸ .. satyři .. (Satyr - (latinsky Satyri) je v řecké mytologii synem boha Herma nebo Siléna. Satyrové jsou zařazováni mezi polobohy, spíše však mezi horské a lesní démony. Byli průvodci boha vína Dionýsa, také bývali v družinách boha Pana. Zobrazováni jsou většinou jako napůl člověk a napůl kozel, s kučeravými vlasy, špičatýma ušima, tupým nosem, s růžky, oháňkou a kozlíma nohama. Byla to nezvedená veselá cháska, pohybovali se ve skupinách, milovali víno i všelijaké jiné požitky, byli prostopášníci, pronásledovali nymfy, tančili a provozovali hudbu, zejména na flétnu, sýrinx, dokonce i dudy. Uvádí se, že byli v podstatě zbabělí. V mytologii jsou většinou ztotožňováni s mužskou sexuální silou, v řeckém a římském umění jsou často zobrazováni s erekcí.)

⁹ .. Faunus .. (bůh obilí a dobytka)

¹⁰ .. Ída .. (Pohoří na Krétě je v řeckém mýtu místem narození Dia a jeho záchrany před Krónem. Dramatikovi Eurípidovi (*480 - +406 př. Kr.) vděčíme za zprávu o ídských mysteriálních slavnostech zasvěcených bohyni Kybelé.)

¹¹ (Epistulae či Heroides (Listy heroin, česky 1971), jedná se o 21 fiktivních dopisů, které píše ženy herojské doby manželům a milencům a oni jim zpátky. Dopisující si postavy jsou mytologické.)

¹² .. kyanovodíku. (Cyklon B, Zyklon B je obchodní název insekticidu německé firmy IG Farben. Byla to granulovaná křemelina nasycená kyanovodíkem, ze které se po otevření obalu začal uvolňovat plynný kyanovodík (HCN). Z počátku byl užíván k dezinfekci a dezinsekci, avšak od roku 1941 začal být používán jako nástroj genocidy v plynových komorách koncentračních táborů během Druhé světové války.)

¹³ Héródés Veliký (panovník židovský, avšak lásku národa židovského nezískal, proto se krutě mstil na své vlastní rodině; Hyrkanos II byl popraven, velekněz Makkabeovec Aristobulos utopen roku 35, roku 25 dal popravit Mariamnu – svou ženu a roku 6 oba dva své syny Alexandra a Aristobula. Octavian Augusta (římský císař) prohlásil, že by byl raději vepřem než synem Herodovým.)

- ¹⁴ Pilát Ponský (prokurátor římský, vydal na smrt – ukřižovat Ježíše Krista)
- ¹⁵ Héródés Antipas (chtěl vidět od Krista v době jeho utrpení zázrak, potupil a ho a poslal zpět k Pilátovi.)
- ¹⁶ .. osám souměrnosti .. (dílo matematika a politika Gabriela Blažka – O osách souměrnosti z r. 1870.)
- ¹⁷ .. ex proposito – záměrně
- ¹⁸ .. obrazu italské Valencie .. (Valencie - první založený blázinec na evropské pevnině roku 1409, velmi primitivní, z choromyslnými bylo zacházeno jako z trestanci, mnohdy i krutěji. Šílenec byl předmětem nejen ošklivosti, ale i bázně. Nedůvěřovalo se jim a proto byli spoutáni okovy.)
- ¹⁹ .. toho roku .. (Poslední morová epidemie se objevila v našich zemích po válce o španělské dědictví v letech 1713-1714 a krom lidí zasáhla i dobytek.)
- ²⁰ .. černé smrti. (Název „černá smrt“ pochází od černých skvrn, které vznikají na kůži postiženého následkem podkožního vnitřního krvácení, ke kterému dochází při onemocnění plicním morem. Nemocný tak umírá do několika dnů.)
- ²¹ .. do okovů .. (jako první sejmul řetězy choromyslným v heslu: humanita ve prospěch šilenců roku 1792 až pařížský lékař Philippe Pinel; 1745 - 1826, za doby kommuny {z fr. Commune - v užším smyslu – revoluční protivoláda v Paříži za doby velké francouzské revoluce a na konci francouzsko-německé války} a s nasazením vlastního života zavedl zrušení dosavadního věznění choromyslných, tak, že pak byli ošetřováni po způsobu jiných nemocných.)
- ²² .. vykuřování jalovcem. (Při morových epidemiích se doporučovalo vykuřování hlavně pelyňkem, jalovcem, kadidlem, sírou a tabákem. Jako další lék se prosazovalo přidávání česneku (česnek má také jisté antibiotické účinky), cibule, fíků a ořechů do jídla a pití silného vína.)
- ²³ agnus dei – beránek boží
- ²⁴ .. odpornými zběsilci. (až do roku 1792 (viz bod 11) bylo s choromyslnými nakládáno mnohdy i hůře než z trestanci. Choromyslní byli předmětem ošklivosti, ale i bázně.)